

KLASA IV

(ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych)

OCENA CELUJĄCA

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.

Doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej.

Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności.

Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie.

Aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.

Z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim.

Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.

Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe.

Odnacza się samodzielnością i dojrzałością sądów.

Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań.

Wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

Interpretuje głosowo utwory poetyckie.

Uczestniczy w rozmowie na zadany temat.

Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Dokonuje selekcji informacji.

Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje.

Sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego oraz ortograficznego.

Posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy IV.

OCENA BARDZO DOBRA

I Kształcenie literackie i kulturowe

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń bez trudu trafnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.

Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe.

Zna i zawsze rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienie.

Sprawnie rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym: wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.

Bardzo sprawnie opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.

Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.

Zawsze charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach.

Bardzo sprawnie rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową.
Samodzielnie wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy.

Bardzo sprawnie określa tematykę oraz problematykę utworu.

Dokładnie nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst.

Sprawnie objaśnia znaczenia dosłowne (w tekstach).

Bardzo dobrze określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi.

Bez problemu przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia.

Wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenia.

Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach i uzasadnia go.

Trafnie wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.

2.Odbiór tekstów kultury

Uczeń określa temat i główną myśl tekstu.

Wyraźnie dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

Bardzo sprawnie odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.

Bardzo dobrze charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy.

Samodzielnie wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka).

Dokonyuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).

Świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.

II Kształcenie językowe

1.Gramatyka języka polskiego

Uczeń sprawnie rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik) i określa ich funkcje w tekście.

Bezbłędnie odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych.

Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi.

Sprawnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi.

Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.

Poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, rozumie ich rolę w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach.

Nazywa części zdania (podmiot, orzeczenie, określenie) i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach.

Określa funkcję wyrazów poza zdaniem.

Sprawnie rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje i je stosuje.

Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej.

Przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie.

2.Zróżnicowanie języka

Rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.

Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi.

Zwykle rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych

wypowiedziach.

3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń samodzielnie identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.

Trafnie określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi.

Doskonale rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba.

Rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń zawsze pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni.

Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.

III Tworzenie wypowiedzi

1. Elementy retoryki

Uczeń aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat. Tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

Dokonuje selekcji informacji.

Zna zasady budowania akapitów.

2. Mówienie i pisanie

Uczeń bardzo sprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.

Doskonale wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz.

Sprawnie tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu.

Bardzo chętnie opowiada o przeczytanym tekście.

Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

IV Samokształcenie

Uczeń systematycznie doskonali ciche i głośne czytanie.

Doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji.

Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości.

Z ciekawością poznaje życie kulturalne swojego regionu.

Rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi.

OCENA DOBRA

I Kształcenie literackie i kulturowe

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń wskazuje elementy świata przedstawionego oraz wyszczególnia obrazy poetyckie w poezji.

Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe.

Rozpoznaje w tekście literackim zarówno epitet, jak i porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze oraz ożywienie.

Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.

Najczęściej opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.

Przeważnie odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.

Z powodzeniem charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach.

Najczęściej potrafi rozróżnić narrację pierwszoosobową i trzecioosobową.

Nie ma problemu ze wskazaniem w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych.

Najczęściej potrafi określić tematykę oraz problematykę utworu.

Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst.

Objaśnia znaczenia dosłowne w tekstach.

Określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi.

Umiejętnie przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia.

Najczęściej wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenia

Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach i stara się go uzasadnić.

Wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.

2. Odbiór tekstów kultury

Uczeń bez problemu określa temat i główną myśl tekstu.

Dostrzega relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.

Charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy.

Wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka).

Potrafi odnieść treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

II Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego

Uczeń rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, przyimek, spójnik i określa ich funkcje w tekście.

Potrafi odróżnić części mowy odmienne od nieodmiennych.

Najczęściej dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście.

Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi.

Na ogół stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.

Przeważnie nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie i określenie).

Wyraźnie rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje i je stosuje.

Rozpoznaje w tekście większość typów wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej.
Najczęściej przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie.

2. Zróźnicowanie języka

Uczeń najczęściej poprawnie wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego.
Przeważnie rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.
Rozróżnia synonimy i rozumie ich funkcje w tekście.

3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.
Najczęściej rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).
Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba.

4. Ortografia i interpunkcja

Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni.
Najczęściej poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.

III Tworzenie wypowiedzi

1. Elementy retoryki

Uczeń stara się uczestniczyć w rozmowie na zadany temat.
Tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź i rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.
Dokonuje selekcji informacji.
Zna zasady budowania akapitów.

2. Mówienie i pisanie

Uczeń tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.
Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym.
Tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu.
Najczęściej opowiada o przeczytanym tekście.
Zazwyczaj tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, redagowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

IV Samokształcenie

Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie.
Na ogół korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje.
Korzysta ze słownika języka polskiego i ortograficznego.

Poznaje życie kulturalne swojego regionu.

Zazwyczaj rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi.

OCENA DOSTATECZNA

I Kształcenie literackie i kulturowe

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń zazwyczaj poprawnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.

Najczęściej poprawnie rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, opowiadanie oraz wskazuje jego cechy gatunkowe.

Zna i zazwyczaj rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienie.

Przy pomocy nauczyciela rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.

Odróżnia dialog od monologu.

Wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych.

Potrafi określić tematykę utworu.

Na ogół potrafi przedstawić własne rozumienie utworu i je uzasadnia.

Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń określa temat i główną myśl tekstu.

Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.

Charakteryzuje komiks jako tekst kultury.

II Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego

Uczeń zazwyczaj rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek, spójnik) i określa ich funkcje w tekście.

Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych (łatwe przykłady).

Na ogół rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika i oraz określa ich funkcje w wypowiedzi (łatwe przykłady).

Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.

Najczęściej rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone.

Na ogół nazywa części zdania.

2. Zróżnicowanie języka

Zazwyczaj rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach.

3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń zazwyczaj identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.

Na ogół rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).

Rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba.

4. Ortografia i interpunkcja

Uczeń pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni.

Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.

Samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela.

III Tworzenie wypowiedzi

1. Elementy retoryki

Uczeń przeważnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat.

Zazwyczaj zna zasady budowania akapitów.

2. Mówienie i pisanie

Uczeń najczęściej poprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.

Z reguły chętnie opowiada o przeczytanym tekście.

Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, redagowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.

IV. Samokształcenie

Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie.

Z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego i ortograficznego.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

I Kształcenie literackie i kulturowe

1. Czytanie utworów literackich

Uczeń z pomocą nauczyciela omawia elementy świata przedstawionego.

Z pomocą nauczyciela rozpoznaje utwór jako baśń, legendę, bajkę i opowiadanie.

Z pomocą nauczyciela odróżnia dialog od monologu.

2. Odbiór tekstów kultury

Uczeń stara się określać temat i główną myśl tekstu.

Niekiedy dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).

II Kształcenie językowe

1. Gramatyka języka polskiego

Uczeń z pomocą nauczyciela odróżnia części mowy i części zdania.

Stara się stosować poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych (łatwe przykłady).

2. Zróżnicowanie języka

Rozpoznaje niektóre synonimy.

3. Komunikacja językowa i kultura języka

Uczeń podejmuje starania, by identyfikować nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.

Z pomocą nauczyciela rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).

Zna pojęcia: głoska, litera, sylaba.

4.Ortografia i interpunkcja

Uczeń dokłada wszelkich działań, by poprawnie używać znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka.

III Tworzenie wypowiedzi

1.Elementy retoryki

Uczeń stara się uczestniczyć w rozmowie na zadany temat.

2.Mówienie i pisanie

Uczeń z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, list, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia.

IV. Samokształcenie

Uczeń doskonali ciche i głośne czytanie zachęcony przez nauczyciela.

Z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego oraz ortograficznego.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności.

Nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela.

Zaniedbuje wykonywanie zadań domowych.

Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania.

Nie odróżnia części mowy odmiennych i nieodmiennych.

Nie stosuje poprawnych form gramatycznych wyrazów odmiennych.

Nie dostrzega cech zróżnicowania języka.

W wypowiedziach pisemnych nie stosuje zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.

Nie bierze udziału w rozmowach na dany temat.

Nie pozyskuje informacji.